

Значајне ДОПУНЕ ЗАКОНА О ЛОКАЛНОЈ САМОПРАВИ

Скупштина је усвојила дуго очекиване допуне Закона о локалној самоуправи, међу којима се налазе и неке корисне новине са становишта борбе против корупције.

Измена члана 11. се односи на проширење круга питања која се уређују статутом. Посебно су, према речима предлагача, значајне измене које се односе на спровођење поступка јавне расправе за доношење најзначајнијих општинских аката и проширење круга овлашћених предлагача за спровођење јавне расправе. Тако ће према новој одредби закона, статутом морати да се уреди „начин управљања грађана пословима из надлежности јединице локалне самоуправе, услови за остваривање облика непосредне самоуправе, спровођење обавезног поступка јавне расправе приликом припреме статута, буџета (у делу планирања инвестиција), стратешких планова развоја, утврђивања стопе изворних прихода, просторних и урбанистичких планова, као и других општинских аката на основу предлога квалификованог броја грађана или захтева једне трећине одборника“.

На овај начин су локалне самоуправе обавезане да јавну расправу спроведу код доношења неких аката, док је за остале то остало опционо. Најважније је то што ће расправе бити обавезне макар о делу буџета, и то оном делу код којег мишљење грађана по природи ствари највише и може да утиче на коначну одлуку о томе на шта ће бити трошена средства. Наиме, у другим деловима буџета, већина трошкова је већ предодређена обавезом локалне самоуправе да издвоји средства за зараде и да плаћа одређене текуће трошкове, али не у потпуности. На пример, локалне самоуправе имају могућност да одреде без додатних критеријума колико ће утрошити на финансирање медијских садржаја, програма од јавног интереса које реализују удружења или на субвенције привредницима.

Суштински проблем јесте то што нису предвиђена законска правила о начину одржавања јавне расправе, већ је то остављено за статуте, тако да нема гаранција да ће оне бити организоване тако да учесници имају на располагању све потребне информације и довољно времена да учествују у процесу доношења буџета и других одлука. У том смислу, било је потребно да се јавне расправе на локалном нивоу учине макар онолико квалитетним колико су расправе које се одржавају у припреми закона (када се поштују правила из Закона о државној управи и Пословника Владе), уз обавезу објављивања извештаја о јавној расправи, минимални рок за одржавање, објављивање информација на интернет страници

У члану 31, који се односи на одборнике, додате су одредбе према којима одборник има право да буде редовно обавештаван о питањима од значаја за његов рад, да добије такве податке на лични захтев од општинских органа и служби, те да је за благовремено достављање ових обавештења и података одговоран секретар скупштине, односно начелник општинске управе. Ово право одборника није постављено довољно прецизно, јер се не види у којем року ће одборници добијати податке, ко ће да процењује да ли је податак одборнику потребан за вршење функције и који вид заштите ће ово право да ужива.

У оквиру овлашћења Скупштине, сада се наводи и то да ће овај орган бирати и разрешавати локалног омбудсмана, те да доноси просторни план и програм уређивања грађевинског земљишта.

Нови закон предвиђа и нека правила о хитном заказивању седнице, у року од 24 сата, када је неопходно да постоји и образложење последица која би наступиле у случају несазивања хитне седнице.

У члану 36. је предвиђено да се број радних тела, избор њихових чланова и друга битна питања уређују пословником о раду Скупштине, а не више статутом, што ће омогућити лакше промене у случају да се за тим јави потреба. Потенцијално је корисна норма која упућује да радно тело «може организовати јавно слушање о предлозима прописа и одлука о којима одлучује скупштина», мада ни до сада није постојала правна препрека да се то учини, тако да је успостављање ове добре праксе искључиво ствар политичке воље.

У члану 45. предвиђа се битна допуна – критеријуми за одређивање броја чланова општинског и градског већа. Очигледно је жеља да се утиче на смањивање трошкова локалних самоуправа, који су увећавани кроз одређивање превеликог броја чланова већа, тела, које ни иначе нема нарочито велике надлежности. Најмање општине ће убудуће имати до пет чланова већа, а градови са више од 100 хиљада до 11. Осим ових максималних прагова за број већника, за шта је пресудан број становника, друга мерила нису прописана, па ће од сада градови и општине имати само једно ограничење којег морају да се придржавају, али и даље неће имати обавезу да пред грађанима оправдају због чега им је потребан онај број чланова већа који одреде својим статутом.

Општинском већу су придодате и неке нове надлежности – да прати реализацију програма пословања и да координише рад јавних предузећа, а затим да подноси тромесечни извештај о раду јавних предузећа скупштини. То би могло бити од користи за успостављање веће одговорности рада јавних предузећа, јер је скупштински надзор очигледно недовољан.

Члан 58. садржи нова правила о помоћницима председника општине. Нова решења су доследнија зато што је сада јасно реч о функционерима чији је мандат везан за председника општине, који их поставља и разрешава. Тиме се ставља тачка на «двојну природу» коју су помоћници председника општине имали у последњој деценији. Они ће бити део кабинета, а не општинске управе, поступаће по налозима председника општине, и мандат ће им престајати кад и председнику, а неће остајати као запослени у општинској управи. Тиме ће се стати на пут злоупотребама које су се дешавале ранијих година у неким локалним самоуправама, када је постављање помоћника председника општине коришћено као начин да се заобиђе забрана запошљавања у општинској управи.

Закон је такође ограничио број помоћника председника, слично као и код чланова градског и општинског већа, везујући га за број становника, са очигледном намером да се смањи штета од запошљавања сувишних партијских кадрова, кад већ нема других јасних критеријума на основу којих би се утврдила стварна потреба за овом врстом функционера. У малим општинама, може бити само један помоћник, када је број становника између 15 и 50 хиљада на последњем попису двоје, а између 50 и 100 хиљада троје. У градовима до 100 хиљада људи, може бити највише три помоћника, а у већим градовима пет.

Прецизиране су норме о доношењу правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији општинске управе. На текст који обједињује начелник, општинско веће формулише предлог који затим усваја скупштина.

Значајне су измене у члану 68. о грађанској иницијативи. Број потребних потписа, који је раније био остављен да се дефинише статутом и да не може бити мањи од 5% укупног броја бирача, што је понегде доводило до апсурдно великих лимита, сада је фиксиран на 5% за све градове и општине. Нова одредба предвиђа да је надежни орган општине дужан «да на интернет презентацији, односно на други примерен начин, обавести јавност да је отпочео рад на припреми прописа које доноси скупштина». Имајући у виду да све општине имају интернет презентације, ову норму би требало тумачити као да постоји дужност да се на том месту објави постојање иницијативе, а да се такво обавештење може дати и на друге пригодне начине. Ипак, норма је оставила простор да се тумачи двосмислено, као да је објављивање на интернету само једна од могућности. Такође, упадљиво је да је право на подношење грађанске иницијативе везано само за акте које доноси скупштина, а не и за оне које доноси председник општине.

Грађани могу да иницирају и спровођење јавне расправе, када то не одлучи онај орган који доноси пропис. У том циљу, предлог је потребно да подржи најмање 100 грађана са бирачким правом на територији општине, при чему се на прикупљање потписа примењује процедура из «прописа који уређују грађанску иницијативу». Реч је о сложеној процедури из застарелог Закона о референдуму и народној иницијативи, која подразумева веома кратке рокове. Остало је и нерешено претходно питање – како ће грађани уопште знати да се припрема неки пропис, што је предуслов да делотворно остваре своју иницијативу за одржавање јавне расправе. Од момента од када акт буде предложен на усвајање скупштини општине, и када то буде познато грађанима, може протећи веома кратко време до његовог постављања на дневни ред скупштине, и заинтересовани грађани можда неће имати времена да иницирају одржавање расправе.

Једнако је проблематично то што се јавна расправа неће обавезно одржати када то затраже грађани, већ о овом предлогу одлучује надлежни одбор скупштине општине, што значи да такав предлог може и да га не прихвати.

Никаква даља правила о начину вођења јавне расправе нису прописана, што такође битно може да ограничи њен домет.

У члану 74. су прецизирана правила о образовању и укидању месних заједница, тако да је дата могућност да такав предлог да и најмање 10% грађана са дате територије, једна трећина одборника или градско веће. Раније је о томе одлучивала скупштина, на основу «прибављеног мишљења грађана», без прецизирања начина на који се то мишљење прибавља.

Знатно детаљније је уређен рад месних заједница и других облика месне самоуправе, тако што је прописано шта све акт о оснивању мора да садржи, како се штите права у поступку избора органа месне заједнице, тако што је изричито прописано да ангажовање председника и чланова савета «не подразумева стварање додатних финансијских обавеза месној заједници», да се избор за савет спроводе непосредним и тајним гласањем, да их расписује председник

скупштине општине, као и надлежности савета месне заједнице. Финансијски план месне заједнице «мора бити у складу са буџетом». Прописана су и правила за утврђивање незаконитости и неважности аката месне заједнице и правила о обустави њеног финансирања у случају незаконитог трошења, као и правила за распуштање органа месне заједнице.

Посебним чланом предвиђено је овлашћење органа локалне самоуправе да прибављају и обрађују податке из евиденција, у поступцима које воде и да то чине коришћењем информационог система који обезбеђује заштиту података о личности.

Члан 83. утврђује надлежност Управног суда, уместо Врховног, у случајевима када Министарство утврди незаконитост аката локалне самоуправе, чиме се норма усаглашава са ранијим променама у структури и надлежности судова.

Прецизирана су правила о сарадњи градова и општина, њихових служби и предузећа, која сада укључује и уступљање обављања појединих послова из изворне надлежности. Основ ове сарадње је споразум, који се доставља ради евиденције Министарству. Постављено је правило и за сарадњу са општинама из других држава, која мора бити у оквиру политике Републике Србије и поштовање територијалног јединства и правног поретка Србије.

Члан 88в доноси правила за случај оснивања заједничког органа, службе или предузећа за више општина. Њихове руководиоце постављају, именују и разрешавању «надлежни органи локалне самоуправе». У сваком случају, требало би повести рачуна о статусу ових нових функционера и приликом доношења новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

У члану 93. додато је правило према којем скупштина јединице локалне самоуправе одлучује о додељивању звања „почасни грађанин“ и то „особи чији су рад и достигнућа од посебног значаја за општину“, а оваква се титула може дати тек уз претходну сагласност министарстванадлежног за послове локалне самоуправе. Добро је да су нека правила ове врсте уведена, мада би било боље да су прописани и критеријуми које ће користити Министарство при давању сагласности. Имајући у виду актуелну праксу, најважније би било спречити општине да на се давањем оваквих титула додворавају републичким или покрајинским функционерима од чијих одлука може зависити финансирање локалних самоуправа, усмеравања субвенција за инвеститоре и друге користи за општину које су у вези са обављањем јавне функције званичника са других нивоа власти.

Локални омбудсман је сада овлашћен да «независно и самостално» ради своје послове. Успостављање омбудсмана је и даље опционо. Промењен је назив, па ће републички омудсман бити ексклузивно «заштитник грађана», чиме ће се смањити конфузија у правном систему. И даље није ништа јасније да ли је локални омбудсман орган или само једна служба унутар општинске управе, а надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности уређују сестатутом и другим општим актом.

У национално мешовитим јединицама локалне самоуправе оснива се савет за међунационалне односе, као самостално радно тело, које чине представници српског народа и националних мањина, у складу са овим законом и статутом, као и до сада. За члана овог савета не може бити изабран одборник. Дефинисана су и правила за предлагање Срба у ова тела, пошто за већински народ не постоји посебан национални савет – предлагач ће бити стално радно тело скупштине

надлежно за кадровска питања. Овај савет ће сада бити у обавези да подноси извештај о свом раду скупштини, на сваких шест месеци.

Министарство је овим изменама закона дало себи у задатак да у року од годину дана „обезбеди“ јединствени списак послова, на основу података које добије од општина и органа државне управе.

У прелазним одредбама је прописано да се обавеза спровођења јавне расправе за планирање инвестиција спроводи почев од припреме одлуке о буџету за 2019. годину.

Умањени број чланова градских и општинских већа, као и помоћника председника општине примениће се тек након првих следећих избора за одборнике.

Закон садржи и тврдњу да послови и овлашћења који су утврђени овим законом не уведу обавезу додатног запошљавања. Таква тврдња, међутим, не представља одговор на питање да ли је додатно запошљавање потребно, и поред тога што не постоји обавеза, а по свој прилици је одредба формулисана управо да би се спречило додатно запошљавање.

Рок за усклађивање статута и других општих акта је девет месеци од ступања на снагу измена закона, уз рок од шест месеци за доставу статута на мишљење Министарству.

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ

Члан 1.

У Закону о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14– др. закон и 101/16), у члану 2. после речи: „представника” речи: „у јединицама локалне самоуправе”, бришу се.

Члан 2.

У члану 11. став 2. мења се и гласи:

„Статутом се уређују нарочито: права и дужности јединице локалне самоуправе и начин њиховог остваривања, број одборника скупштине јединице локалне самоуправе, организација и рад органа и служби, одређивање органа овлашћеног за покретање поступака пред Уставним, односно Управним судом, начин управљања грађана пословима из надлежности јединице локалне самоуправе, услови за остваривање облика непосредне самоуправе, спровођење обавезног поступка јавне расправе приликом припреме статута, буџета (у делу планирања инвестиција), стратешких планова развоја, утврђивања стопе изворних прихода, просторних и урбанистичких планова, као и других општих аката на основу предлога квалификованог броја грађана или захтева једне трећине одборника, оснивање,

начин избора органа и рад месне заједницеи других облика месне самоуправе, службена употреба језика и писама националних мањина, у складу са законом и друга питања од значаја за јединицу локалне самоуправе.”

Члан 3.

У члану 13. став 5. речи: „невладиним организацијама” замењују се речју: „удружењима”.

После става 5. додаје се став 6. који гласи:

„Јединица локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности преко својих органа, прати процес европских интеграција Републике Србије и развија за то потребнеадминистративне капацитете, у складу са законом и утврђеном политиком Републике Србије.”

Члан 4.

Члан 20. мења се и гласи:

„Општина, преко својих органа, у складу с Уставом и законом:

1. доноси свој статут, буџет и завршни рачун, просторни и урбанистички план и програм развоја општине, као и стратешке планове и програме локалног економског развоја;
2. уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, локални превоз, коришћење грађевинског земљишта и пословног простора;
3. стара се о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу локалних путева и улица и других јавних објеката од општинског значаја;
4. стара се о задовољавању потреба грађана у области просвете (предшколско васпитање и образовање и основно и средњеобразовање и васпитање), научноистраживачке и иновационе делатности, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе;
5. обезбеђује остваривање посебних потреба особа са инвалидитетом и заштиту права осетљивих група;
6. стара се о развоју и унапређењу туризма, занатства, угоститељства и трговине;
7. доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачењенових инвестиција и унапређује опште услове пословања;
8. стара се о заштити животне средине, заштити од елементарних и других непогода, заштити културних добара од значаја за општину;
9. стара се о заштити, унапређењу и коришћењу пољопривредног земљишта и спроводи политику руралног развоја;

10. стара се о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права, родној равноправности, као и о јавном информисању у општини;
11. образује и уређује организацију и рад органа, организација и служби за потребе општине, организује службу правне помоћи грађанима и уређује организацију и рад мировних већа;
12. утврђује симболе општине и њихову употребу;
13. управља општинском имовином и утврђује стопе изворних прихода, као и висину локалних такси;
14. прописује прекршаје за повреде општинских прописа;
15. обавља и друге послове од локалног значаја одређене законом (нпр. у областима одбране, заштите и спасавања, заштите од пожара, омладинске политике, зоохигијене и др.), као и послове од непосредног интереса за грађане, у складу са Уставом, законом и статутом.

Јединствени попис послова, који су у складу са овим законом у надлежности општина, обезбеђује министарство надлежно за локалну самоуправу на основу података добијених од општина и органа државне управе.”

Члан 5.

У члану 31. после става 2. додају се ст. 3. и 4. који гласе:

„Одборник има право да буде редовно обавештаван о питањима од значаја за обављање одборничке дужности, као и да на лични захтев од органа и служби општине добије податке који су му потребни за рад.

За благовремено достављање обавештења, тражених података, списа и упутстава одговоран је секретар скупштине општине, а начелник општинске управе, односно управе за поједине области - када се обавештење, тражени податак, спис и упутство односе на делокруг и рад општинске управе.”

Члан 6.

У члану 32. тачка 5) мења се и гласи:

„5) доноси просторни и урбанистички план општине и програме уређивања грађевинског земљишта;”

После тачке 6) додаје се нова тачка ба), која гласи:

„ба) бира и разрешава локалног омбудсмана;”

У тачки 14) речи: „и коришћење”, бришу се.

Члан 7.

У члану 33. став 3. после речи: „буџета”, додају се запета и реч: „просторних”.

Члан 8.

У члану 34. после става 2. додају се нови ст. 3. до 5. који гласе:

„У ситуацијама које оправдавају хитност у сазивању седнице скупштине, председник скупштине може заказати седницу у року који није краћи од 24 часа од пријема захтева.

Захтев за сазивање седнице из става 3. овог члана мора да садржи разлоге који оправдавају хитност сазивања, као и образложење последица које би наступиле њеним несазивањем.

Минималан рок за сазивање седнице скупштине, из става 3. овог члана, не односи се на сазивање седнице скупштине у условима проглашене ванредне ситуације.”

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 6. и 7.

Члан 9.

У члану 36. став 3. реч: „статутом” замењује се речима: „пословником о раду скупштине”.

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Радно тело може организовати јавно слушање о предлозима прописа и одлука о којима одлучује скупштина.”

Члан 10.

У члану 39. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Ако заменику председника скупштине мирују права из радног односа услед избора на ту функцију, заменик председника скупштине може бити на сталном раду у општини.”

Члан 11.

У члану 40. став 3. речи: „са завршеним правним факултетом,” замењују се речима: „које има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са”.

Члан 12.

У члану 45. став 3. после речи: „истовремено” додају се речи: „и обједињено”.

Став 6. мења се и гласи:

„Општинско веће, чије чланове бира скупштина општине на предлог председника општине, може да има до пет чланова за општине до 15.000 становника, доседам за општине до 50.000 становника, до девет за општине, односно градове до 100.000 становника, односно до 11 за градове преко 100.000 становника, у складу са подацима последњег пописа становништва.”

Члан 13.

У члану 46. после тачке 5) додају се нове тач. 5а) и 5б) које гласе:

„5а) прати реализацију програма пословања и врши координацију рада јавних предузећа чији је општина оснивач;

5б) подноси тромесечни извештај о раду јавних предузећа скупштини општине, ради даљег извештавања у складу са законом којим се уређује правни положај јавних предузећа;”

У тачки 7) тачка на крају замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 8), која гласи:

„8) врши и друге послове, у складу са законом.”

Члан 14.

У члану 49. став 2. после речи: „скупштине” додају се запета и речи: „уз примену минималног рока за сазивање седнице из члана 34. ст. 2. и 3. овог закона”.

Члан 15.

У члану 50. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„О поднетој оставци председника општине, заменика председника општине или члана општинског већа, председник скупштине општине обавештава одборнике на почетку прве наредне седнице скупштине општине.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 16.

У члану 52. тачка б) мења се и гласи:

„б) обавља стручне и административно-техничке послове за потребе рада скупштине општине, председника општине и општинског већа.”

Члан 17.

У члану 54. став 2. мења се и гласи:

„За начелника општинске управе може бити постављено лице које има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, најмање пет година радног искуства у струци и положен државни стручни испит за рад у органима државне управе.”

Члан 18.

У члану 55. став 2. мења се и гласи:

„За начелника управе за поједине области може бити постављено лице које има стечено високо образовање из одговарајуће научне области у односу на делокруг управе, на

основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, најмање пет година радног искуства у струци положен државни стручни испит за рад у органима државне управе.”

Члан 19.

У члану 57. речи: „скупштини општине и”, бришу се.

Члан 20.

Члан 58. мења се и гласи:

„Статутом општине може се предвидети да се за поједине области (економски развој, урбанизам, примарна здравствена заштита, заштита животне средине, пољопривреда и др.) постављају помоћници председника општине.

Помоћнике председника општине поставља и разрешава председник општине.

Помоћници председника општине покрећу иницијативе, предлажу пројекте и сачињавају мишљења у вези са питањима која су од значаја за развој у областима за које су постављени и врше друге послове по налогу председника општине.

Помоћници председника општине се постављају у кабинету председника општине најдуже на период док траје дужност председника општине.

У општини до 15.000 становника може бити постављен један помоћник председника општине, у општини до 50.000 становника највише два помоћника а у општини до 100.000 становника највише три помоћника, у складу са подацима последњег пописа становништва.”

Члан 21.

Члан 59. став 2. мења се и гласи:

„Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији општинске управе, служби и организација обједињује начелник и доставља општинском већу на усвајање.”

Члан 22.

У члану 66. став 8. мења се и гласи:

„У граду до 100.000 становника градоначелник може поставити највише три помоћника, а граду са више од 100.000 становника градоначелник може поставити највише пет помоћника, у складу са подацима последњег пописа становништва.”

Члан 23.

У члану 68. став 3. мења се и гласи:

„Број потписа грађана потребан за покретање грађанске иницијативе износи 5% од укупног броја грађана са бирачким правом.”

После става 3. додају се ст. 4. до 7. који гласе:

„Надлежни орган општине је дужан да на интернет презентацији општине односно на други примерен начин обавести јавност да је отпочео рад на припреми прописа које доноси скупштина.

Ради спровођења јавне расправе, предлог грађана је потребно да својим потписима подржи најмање 100 грађана са бирачким правом на територији општине.

Прикупљање потписа грађана за спровођење јавне расправе се спроводи у складу са прописима који уређују грађанску иницијативу.

Надлежни одбор скупштине јединице локалне самоуправе одлучује по примљеном предлогу грађана о спровођењу поступка јавне расправе.”

Члан 24.

У члану 70. став 3. после речи: „грађана” додају се речи: „са бирачким правом на територији општине”.

Члан 25.

У члану 73. додаје се нови став 1. који гласи:

„Предлог за образовање, односно укидање месне заједнице или другог облика месне самоуправе, могу поднети најмање 10% бирача са пребивалиштем на подручју на које се предлог односи, најмање једна трећина одборника и општинско односно, градско веће.”

У досадашњем ставу 1. који постаје став 2. иза речи: „се образује” и запете, додају се речи: „промени подручја”.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 26.

Члан 74. мења се и гласи:

„Актом о оснивању месне заједнице, у складу са статутом општине, односно града, утврђују се послови које врши месна заједница, органи и организација рада органа, начин одлучивања као и поступак избора савета и других органа месне самоуправе, заштита права у току избора и друга питања од значаја за рад месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе.

Ангажовање председника и чланова савета, као и чланова других органа месне заједнице не подразумева стварање додатних финансијских обавеза месној заједници.

Савет месне заједнице је основни представнички орган грађана на подручју месне самоуправе.

Избори за савет месне заједнице спроводе се по правилима непосредног и тајног гласања на основу општег и једнаког изборног права, у складу са актом о оснивању.

Изборе за савет месне заједнице расписује председник скупштине општине, односно града.

Председника савета месне заједнице бира савет из реда својих чланова, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова савета месне заједнице.

Савет месне заједнице:

- 1) доноси статут месне заједнице;
- 2) доноси финансијски план месне заједнице и програме развоја месне заједнице;
- 3) бира и разрешава председника савета месне заједнице;
- 4) предлаже мере за развој и унапређење комуналних и других делатности на подручју месне заједнице;
- 5) доноси пословник о раду савета месне заједнице и друге акте из надлежности месне заједнице;
- 6) покреће иницијативу за доношење нових или измену постојећих прописа општине;
- 7) врши друге послове из надлежности месне заједнице утврђене статутом општине, актом о оснивању месне заједнице или другим општинским прописима.”

Члан 27.

У члану 75. став 2. после речи: „града” додају се запета и речи: „у складу са одлуком о буџету”.

Члан 28.

У члану 76. после става 1. додају се ст. 2. до 4. који гласе:

„Орган одређен статутом општине, односно града покренуће поступак за оцену уставности и законитости општег акта месне заједнице пред Уставним судом, ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом или законом.

Орган одређен статутом општине, односно града дужан је да обустави од извршења општи акт месне заједнице за који сматра да није сагласан Уставу или закону, решењем које ступа на снагу објављивањем у локалном службеном гласилу.

Решење о обустави од извршења престаје да важи ако орган одређен статутом општине, односно града у року од пет дана од објављивања решења не покрене поступак за оцену уставности и законитости општег акта.”

Члан 29.

После члана 76. додају се чл. 76а и 76б који гласе:

„Члан 76а

Када орган општине, односно града, одређен статутом општине, односно града, који врши надзор над законитошћу рада и аката месне заједнице сматра да општи акт месне заједнице није у сагласности са статутом, актом о оснивању месне заједнице или другим општинским прописом, указаће на то савету месне заједнице ради предузимања одговарајућих мера.

Ако савет месне заједнице не поступи по предлозима органа из става 1. овог члана, орган одређен статутом општине, односно града, поништиће општи акт месне заједнице решењем које ступа на снагу објављивањем у локалном службеном гласилу.

Орган општине, односно града одређен статутом општине, односно града, који врши надзор над законитошћу рада и аката месне заједнице предлаже председнику општине, односно градоначелнику обустављање финансирања активности месне заједнице у којима се финансијска средства не користе у складу са финансијским планом месне заједнице, одлуком о буџету или законом.

Члан 76б

Савет месне заједнице може се распустити ако:

- 1) савет не заседа дуже од три месеца;
- 2) не изабере председника савета у року од месец дана од дана одржавања избора за чланове савета месне заједнице или од дана његовог разрешења, односно подношења оставке;
- 3) не донесе финансијски план у року одређеном одлуком скупштине општине, односно скупштине града.

Одлуку о распуштању савета месне заједнице доноси скупштина општине, односно скупштина града на предлог надлежног органа општине, односно града који врши надзор над законитошћу рада и аката месне заједнице.

Председник скупштине општине, односно председник скупштине града, расписује изборе за савет месне заједнице, у року од 15 дана од ступања на снагу одлуке о распуштању савета месне заједнице, с тим да од датума расписивања избора до датума одржавања избора не може протећи више од 45 дана.

До конституисања савета месне заједнице, текуће и неодложне послове месне заједнице обављаће повереник општине кога именује скупштина општине, односно скупштина града, истовремено са доношењем одлуке о распуштању савета месне заједнице.”

Члан 30.

У члану 77. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Општина, односно град пружа помоћ месној заједници у обављању административно-техничких и финансијско-материјалних послова.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 31.

После члана 79. додаје се члан 79а који гласи:

„Члан 79а

Органи јединица локалне самоуправе, у поступку решавања о правима, обавезама или правним интересима физичког или правног лица, односно друге странке, по службеној дужности, у складу са законом, врше увид, прибављају и обрађују податке из евиденција, односно регистара које у складу са посебним прописима воде државни органи, органи територијалне аутономије, јединица локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења.

Увид, прибављање и обрада података из евиденција, односно регистара који се воде у електронском облику у поступку из става 1. овог члана, врши се путем информационог система који обезбеђује сигурност и заштиту података о личности.

У поступку из става 1. овог члана органи јединица локалне самоуправе могу вршити увид, прибављати и обрађивати само оне податке који су законом или посебним прописом утврђени као неопходни за решавање о одређеном праву, обавези или правном интересу странке.”

Члан 32.

У члану 83. став 2. речи: „Врховни суд Србије” у одговарајућем падежу замењују се речима: „Управни суд” у одговарајућем падежу.

Члан 33.

У члану 85. тачка 2) реч: „ако” брише се.

Члан 34.

Члан 88. мења се и гласи:

„Члан 88.

Јединица локалне самоуправе, њени органи и службе, као и предузећа, установе и друге организације чији је оснивач, остварују сарадњу и удружују се са другим јединицама локалне самоуправе и њеним органима и службама у областима од заједничког интереса и ради њиховог остваривања могу удруживати средства и образовати заједничке органе, предузећа, установе и друге организације и установе, у складу са законом и статутом.

Сарадња јединица локалне самоуправе подразумева и уступање обављања појединих послова из оквира изворних надлежности другој јединици локалне самоуправе или предузећу, установи и другој организацији чији је она оснивач.

Послови из области комуналних делатности заједнички се обављају на основу споразума о сарадњи јединица локалне самоуправе, у складу са законом који уређује комуналне делатности. ”

Члан 35.

После члана 88. додајусе нови чл. 88а – 88дкоји гласе:

„Члан 88а

Споразумом о сарадњи јединица локалне самоуправе уређују се: назив и седиште заједничког органа, службе, предузећа, установе или друге организације, врста, обим и начин обављања послова, начин финансирања, управљање и надзор над радом, приступање споразуму других јединица локалне самоуправе, поступак иступања односно одустајања од споразума јединице локалне самоуправе, права и обавезе запослених као и друга питања од значаја за оснивање, рад и престанак рада, у складу са законом.

Јединица локалне самоуправе доставља министарству надлежном за локалну самоуправу споразум о сарадњи у року од 30 дана од дана закључења споразума.

Министарство надлежно за локалну самоуправу води евиденцију о закљученим споразумима о сарадњи.

Две или више јединица локалне самоуправе могу предложити министарству надлежном за локалну самоуправу заједничко извршавање одређених поверених послова, у складу са законом којим се уређује државна управа и уредбом Владе којом се уређују ближи услови и начин заједничког извршавања поверених послова.

Члан 88б

Јединице локалне самоуправе могу остваривати сарадњу у областима од заједничког интереса са јединицама локалне самоуправе у другим државама, у оквиру утврђене политике Републике Србије, уз поштовање територијалног јединства и правног поретка Републике Србије, у складу с Уставом и законом.

Члан 88в

У случају оснивања заједничког органа, службе, предузећа или друге организације који се оснива на основу закљученог споразума о сарадњи јединица локалне самоуправе, њихове руководиоце постављају односно именују, разрешавају и о њиховој одговорности и престанку дужности одлучују надлежни органи јединице локалне самоуправе, оснивачи, у складу са законом.

Запослени своја права, обавезе и одговорности остварују у јединици локалне самоуправе у којој је седиште заједничког организационог облика који се оснива.

Кад је споразумом предвиђено да заједнички орган одлучује о правима и обавезама грађана у управном поступку, надлежни органи јединица локалне самоуправе задржавају своју надлежност у другостепеном поступку, у складу са законом.

Средства за финансирање рада заједничког органа обезбеђују се у буџетима јединица локалне самоуправе које су приступиле споразуму из става 1. овог члана, сразмерно обиму послова које за њих заједнички орган обавља.

Члан 88г

У случају да је споразумом о сарадњи јединица локалне самоуправе предвиђено да једна јединица локалне самоуправе уступа одређене послове из своје надлежности другој јединици локалне самоуправе, те финансира рад органа друге јединице локалне самоуправе зарад обављања одређених уступљених послова за њене потребе, јединица локалне самоуправе која је уступила послове обезбеђује финансирање рада органа јединице локалне самоуправе које те послове обавља, сразмерно обиму тих послова.

Јединица локалне самоуправе доставља извештај о обављању уступљених послова на захтев јединице локалне самоуправе која јој је уступила одређене послове, а најмање једном у шест месеци.

Кад је споразумом предвиђено да уступљени послови обухватају одлучивање о правима и обавезама грађана у управном поступку, надлежни органи јединица локалне самоуправе задржавају своју надлежност у другостепеном поступку, у складу са законом.

Уступљени послови обављају се у име и за рачун јединице локалне самоуправе која их је уступила и финансира их, а пред грађанима и другим субјектима одговорна је јединица локалне самоуправе која је уступила послове.

Члан 88д

Споразум о сарадњи јединица локалне самоуправе престаје да важи на захтев једне од јединица локалне самоуправе који она писменим путем упути другој јединици локалне самоуправе, најкасније шест месеци пре дана са којим споразум престаје да важи.

Јединица локалне самоуправе која подноси захтев из става 1. овог члана о томе обавештава министарство надлежно за локалну самоуправу.

Ако је споразуму приступило више јединица локалне самоуправе, он престаје да важи само у делу који се односи на јединицу локалне самоуправе која је поднела захтев из става 1. овог члана.”

Члан 36.

У члану 93. став 1. после речи: „територији” и запете додају се речи: „као и о додељивању звања „почасни грађанин” особи чији су рад и достигнућа од посебног значаја за општину”.

У ставу 2. после речи: „националног савета” додају се речи: „и савета за међунационалне односе”.

Члан 37.

У члану 97. речи: „заштитник грађана” замењују се речима: „локални омбудсман” у одговарајућем падежу.

У ставу 1. после речи: „да” додају се речи: „независно и самостално”.

Члан 38.

У члану 98. после става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„За члана савета за међунационалне односе не може бити изабран одборник у скупштини јединице локалне самоуправе“.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

У досадашњем ставу 7. који постаје став 8. после речи: „савета“, додају се запета и речи: „а представнике српског народа предлаже стално радно тело скупштине јединице локалне самоуправе, које обавља послове у вези са кадровским питањима“.

Досадашњи став 8. постаје став 9.

У досадашњем ставу 9. који постаје став 10. додаје се друга реченица која гласи: „Савет подноси шестомесечни извештај скупштини о свом раду.“

Досадашњи став 10. постаје став 11.

У досадашњем ставу 11. који постаје став 12. речи: „Врховним судом Србије“ замењују се речима: „Управним судом“.

Члан 39.

Јединствени попис послова, који су у складу са овим законом у надлежности општина, обезбеђује министарство надлежно за локалну самоуправу на основу података добијених од општина и органа државне управе, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 40.

Одредба члана 11. став 2. Закона (одредба члана 2. овог закона), која се односи на спровођење обавезног поступка јавне расправе за планирање инвестиција у одлуци о буџету примењује се почев од припреме одлуке о буџету за 2019. годину.

Одредба члана 45. став 6. Закона (одредба члана 12. став 2. овог закона), која се односи на број чланова општинског односно градског већа примењује се након спроведених избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе одржаних после ступања на снагу овог закона.

Одредбе члана 58. и члана 66. став 8. закона (одредбе члана 20. и члана 22. овог закона), које се односе на постављење помоћника председника општине, односно помоћника градоначелника, примењују се након спроведених избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе одржаних после ступања на снагу овог закона.

Послови и овлашћења, који су утврђени овим законом, не уводе обавезу додатног запошљавања и јединице локалне самоуправе ће их обављати у складу са прописима који уређују запошљавање у јединицама локалне самоуправе.

Члан 41.

Јединице локалне самоуправе ће ускладити своје статуте и друге опште акте са овим

законом у року од девет месеци од ступања на снагу овог закона.

Скупштина јединице локалне самоуправе ће доставити предлог статута министарству надлежном за локалну самоуправу ради прибављања мишљења, најкасније шест месеци од ступања на снагу овог закона.

Мишљење о усклађености статута са овим законом, министарство надлежно за локалну самоуправу ће дати у року од 30 дана од пријема предлога статута.

Уколико се министарство надлежно за локалну самоуправу не изјасни у року из става 3. овог члана, сматраће се да је дато позитивно мишљење.

Члан 42.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење закона садржан је у члану 97. тачка 3. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује систем локалне самоуправе.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, који је донет 2007. године, налазе се у потреби усклађивања одредаба овог закона са законима који уређују поједина питања од значаја за рад и функционисање локалне самоуправе, и то: Законом о удружењима („Службени гласник РС“, бр. 51/09,99/11-др.закон), Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09 и 81/09-испр, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 43/13-одлука УС, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14,145/14), Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 - др. закон), Законом о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 101/17), Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17) и Законом о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11-др.закон, 78/11-др.закон, 101/11, 101/13, 40/15-др.закон, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17).

Део предложених измена је у функцији отклањања недостатака у важећем тексту Закона о локалној самоуправи, а односе се на: сазивање седница скупштине општине/града, предуслова за успешно вршење дужности одборника, одређивање критеријума за утврђивање броја чланова општинског/градског већа, положај помоћника председника општине/градоначелника, оставку председника општине/градоначелника, промену радноправног статуса заменика председника скупштине општине/града, као и састав и рад савета за међунационалне односе.

Међу значајним новинама је свакако потпуно измењен концепт утврђивања надлежности општине/града, тако што се уместо набрајања послова из надлежности јединице локалне самоуправе наводе области у којима јединице локалне самоуправе имају надлежности на основу посебних-секторских закона из тих области.

Такође, предложеним решењима је истакнут значај учешћа грађана и других заинтересованих субјеката у јавној расправи, односно иницирање спровођења јавне расправе о питањима из надлежности органа јединице локалне самоуправе.

Предложеним изменама и допунама Закона отклањају се уочени недостаци у практичној примени важећег Закона о локалној самоуправи у области рада и функционисања месних заједница. Бројни проблеми и конфликти у раду органа месних заједница, који произлазе углавном због недовољног или непрецизног одређивања надлежности органа месне заједнице и њиховог односа са органима јединице локалне самоуправе, посебно у делу надзора над радом органа месне заједнице, доводили су до њихове неефикасности као и до потребе да Уставни суд у својим бројним одлукама утврђује незаконитост одредаба статута јединица локалне самоуправе или општинских аката који се односе на однос са месним заједницама.

Сматрајући да разни облици међуопштинске сарадње представљају један од кључних праваца развоја јединица локалне самоуправе, предложене измене детаљније регулишу облике међуопштинске сарадње у обављању изворних и поверених надлежности као и обавезне елементе ових споразума.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Изменама се врши језичко појашњење текста закона.

Уз члан 2.

Измена се односи на проширење круга питања која се уређују статутом, за која се кроз практичну примену важећег закона показало потребним да се утврде у овом општем акту, као и оних питања која произлазе из самог закона. Посебно су значајне измене које се односе на спровођење поступка јавне расправе за доношење најзначајнијих општих аката и проширење круга овлашћених предлагача за спровођење јавне расправе. Одредба о спровођењу поступка јавне расправе за планирање инвестиција у одлуци о буџету ће се примењивати почев од припреме одлуке о буџету за 2019. годину (члан 40.).

Уз члан 3.

Изменама одредбе члана 13. став 5. Закона врши се терминолошко усклађивање са одредбама Закона о удружењима.

Такође, новим ставом уређује се питање могућности јединице локалне самоуправе у оквиру којих преко својих органа, прати процес европских интеграција Републике Србије и развија административне капацитете, у складу са законом и утврђеном политиком Републике Србије, а ти послови ће се обављати у оквиру већ утврђених послова и обављаће их постојећи запослени. То значи да за обављање ових послова није предвиђено додатно запошљавање. Ова одредба би требало да створи услове за адекватније информисање јединица локалне самоуправе о променама које се планирају као последица европских интеграција Републике Србије.

Уз члан 4.

Битна измена односи се на сам приступ, односно концепт утврђивања надлежности општине/града, тако што се не набрајају послови које општина/град обавља, у складу са Уставом и законом, већ се наводе области у којима општина/град има надлежности на основу посебних, секторских закона, укључујући и послове утврђене статутом. Наиме, важећим законом су утврђени послови из надлежности општине/града, али нису регулисани, већ је то, углавном, препуштено секторским законима који на целовит начин уређују одређене области. Разлог за предложену измену треба видети, пре свега, у чињеници да није могуће ажурно набројити у закону све послове које општина/град обавља у оквиру своје надлежности, те се сматра сврсисходним утврдити области у којима општина/град има надлежности, у складу са посебним-секторским законима, као и статутом.

Успостављањем јединственог пописа послова, као евиденције послова у надлежности јединица локалне самоуправе, омогућава се ажурно сагледавање врсте и структуре послова из надлежности јединица локалне самоуправе на једном месту, што ће бити од значаја за квалитетније спровођење надзора над њиховим радом и сагледавање потребних капацитета за обављање тих послова, као и потребних финансијских средстава за њихово извршавање.

Уз члан 5.

Предложеном допуном уводи се обавеза органа и служби општине да пружају податке и информације значајне за обављање одборничке дужности, као и утврђивање одговорних лица за благовремено достављање обавештења, тражених података, списка или упутстава потребних за квалитетан рад одборника. У претходном периоду примене Закона, указала се потреба да се на предложени начин уреди ово питање јер је благовремено и потпуно информисање одборника предуслов њиховог квалитетног учешћа у раду скупштине општине/града.

Уз чл. 6. и 7.

Овим изменама врши се усклађивање са Законом о планирању и изградњи у области која се односи на грађевинско земљиште, те доношење просторних и урбанистичких планове и програме уређивања грађевинског земљишта.

Допуна се односи на прецизирање надлежности скупштине јединице локалне самоуправе, да бира и разрешава локалног омбудсмана.

Уз члан 8.

Ова измена треба да онемогући злоупотребу овлашћења председника скупштине да закаже седницу у непримерено кратком року који онемогућава припрему и присутност одборника.

Исто тако, обавезује се подносилац захтева за сазивање седнице по хитном поступку да образложи разлоге хитности, као и да образложи последице које би настале несазивањем седнице у кратком року.

Уз члан 9.

Предложеном изменом даје се могућност да се број радних тела, избор, права и дужности председника и чланова радних тела утврде пословником о раду скупштине, уместо статутом, из разлога рационалности и ефикасности у раду тих тела, као и саме скупштине, посебно имајући у виду бржу процедуру за измену (и допуну) пословника у односу на начин и поступак измене или допуне статута. Такође, у циљу повећања учешћа јавности у раду скупштине, предложено је да радно тело може организовати јавно слушање о предлозима прописа и одлука које доноси скупштина.

Уз чл. 10.

Предложеним решењем утврђује се радноправни статус заменика председника

скупштине тј. утврђује се под којим условима ово лице може бити на сталном раду у општини.

Уважавајући потребу да се број функција које се обављају по основу сталног рада у јединицама локалне самоуправе ограничи услед већ ограничених финансијских средстава за те потребе, ипак је потребно створити изузетак који ће омогућити да одређене функције у јединицама локалне самоуправе обављају лица на сталном раду којима мирују права из радног односа због избора на функцију.

Уз чл. 11, 17. и 18.

Предложеним изменама Закона врши се усклађивање са одредбама Закона о високом образовању, у делу који се односи на стручне и академске називе.

За начелника општинске управе и начелника управе за поједине области предвиђа се, поред одговарајуће стручне спреме, положен државни стручни испит за рад у органима државне управе, у складу са законом којим се уређује радно-правни положај службеника у јединицама локалне самоуправе.

Уз члан 12.

Предложеном допуном, која се односи на избор председника општине, заменика председника општине и чланове општинског већа, треба да се отклоне нејасноће (које су евидентне у појединим јединицама локалне самоуправе) у вези са начином гласања о кандидатима за наведене функције у поступку њиховог избора.

Поред тога, да би се обезбедила сразмерност у броју функција у јединицама локалне самоуправе, допуна се односи на одређивање критеријума за утврђивање броја чланова општинског већа, полазећи од броја становника према последњем спроведеном попису становништва (члан 40.).

Уз члан 13.

Предложеном допуном кроз нове тач. 5а) и 5б), као и тачку 8) утврђују се додатна права и дужности општинског већа, која се односе на праћење, координацију рада и извештавање о раду јавних предузећа којима је општина/град оснивач.

Исто тако, предвиђено је да општинско веће, поред децидирано набројаних послова, врши и друге послове у складу са законом тј. другим посебним (секторским) законима из одређене области, а на коју потребу указује досадашња пракса.

Уз члан 14.

Предложеним решењем усклађује се примена минималног рока за сазивање седнице скупштине која је предложена у члану 8. овог Закона а за ситуацију подношења предлога за разрешење председника општине.

Уз члан 15.

Важећим законом уређује се питање престанка мандата председника општине

разрешењем, као и последице разрешења, док се оставка председника општине (као основ за престанак мандата), као и поступање по истој, не помињу. Предложеном допуном предвиђа се поступање председника скупштине у ситуацији када председник општине поднесе оставку на ту функцију, а што важи и за градоначелника.

Уз члан 16.

Предложеном изменом прецизира се надлежност општинске управе, тако што иста обавља стручне и административно-техничке послове за потребе скупштине општине, председника општине и општинског већа, што је у функцији рационализације, па и економичности у обављању послова.

Уз члан 19.

Предложеним решењем отклања се стање дуалитета у досадашњем положају начелника општинске управе. Наиме, начелника општинске управе поставља веће које и врши надзор над радом општинске управе, па с тим у вези, не постоји однос одговорности начелника управе према скупштини.

Уз чл. 20. и 40.

Предложеним решењем помоћници председника општине се постављају у кабинету председника општине најдуже док траје дужност председника или док их он не разреши, што представља усклађивање са Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Да би се обезбедила сразмерност у броју функција у јединицама локалне самоуправе, допуна се односи на одређивање критеријума за утврђивање броја помоћника председника општине, полазећи од броја становника према последњем спроведеном попису становништва.

У члану 40. предвиђено је да одредбе о праву председника општине да поставља помоћнике примењују након спроведених наредних избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе одржаних после ступања на снагу овог закона.

Такође у члану 40. предвиђено је да се одредбе овог закона које се односе на број чланова општинског већа, примењују након спроведених избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе одржаних након ступања на снагу овог закона.

Уз члан 21.

Предложеном изменом утврђује се да општинско веће, као орган који врши надзор над радом општинске управе, доноси акт о унутрашњем уређењу и систематизацији општинске управе, служби и организација, који обједињује начелник управе. Ова одредба представља усклађивање са Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Уз члан 22.

Предложеном изменом се и за градове усклађује предложена промена броја

помоћника градоначелника како је то учињено и за помоћнике председника општине, у складу са бројем становника према последњем спроведеном попису становништва.

Уз члан 23.

Предложеном допуном се отклања могућа неизвесност у погледу успеха покретања грађанске иницијативе и јача улога грађана јер је постојала пракса у неким јединицама локалне самоуправе да се статутима утврђивао непримерено висок проценат који је био и до 25% бирача. Такође, уређује се питање учешћа грађана у јавној расправи подношењем (квалификованог) предлога за спровођење јавне расправе о питањима из надлежности органа општине, у складу са прописима који уређују грађанску иницијативу, с тим да је надлежни орган општине дужан да на интернет презентацији општине односно на други примерен начин обавести јавност да је отпочео рад на припреми прописа које доноси скупштина.

Уз члан 24.

Оваквим прецизирањем се отклања досадашња непрецизност у погледу утврђивања потребног броја бирача за доношење одлуке путем референдума.

Уз члан 25.

Предложеном допуном се регулише круг овлашћених предлагача за оснивање месне заједнице или другог облика месне самоуправе уз значајно дефинисање улоге грађана у овом поступку.

Уз члан 26.

Предложеном решењем побољшава се положај месне самоуправе и рад њених органа. Проширењем овлашћења општине у погледу доношења одлука о избору савета месне заједнице решава се највећи број досадашњих проблема везаних за изборе за органе месних заједница чиме се омогућава ефикаснији рад месних заједница. Такође, предложеном допуном се уређују основни принципи избора за савет месне заједнице и начина избора председника савета месне заједнице, као и основни делокруг рада савета.

Уз члан 27.

Предложеном допуном се прецизира обавеза надлежног органа општине/града да се изјасни – да сагласност на финансијски план месне заједнице како би постојао акт који утврђује износ средстава намењених месним заједницама и који треба да буде узет у обзир у складу са одлуком о буџету.

Уз члан 28.

Предложеном правом надзора над законитошћу рада и аката месне заједнице решава се један од проблема који до сада није био уређен, као и предлагање предузимања адекватних мера у циљу обезбеђивања законитости у раду месне самоуправе.

Уз члан 29.

У оквиру овога члана предложена су нова решења која се односе на обезбеђивање законитости у раду месне заједнице које подразумева и уређење поступка утврђивања сагласности општег акта месне заједнице са статутом или другим општим актом општине, као и предузимање одређених мера у поступку финансијске контроле рада месне заједнице. Исто тако, предложено је законско регулисање основа и поступка за распуштање савета месне заједнице како би се избегла могућност политичке злоупотребе овакве ситуације.

Уређивања питања која се односе на избор и основ за распуштање савета месне заједнице нема за последицу обавезу за додатно запошљавање, а тиме ни додатне финансијске обавезе.

Уз члан 30.

Предложеном допуном се законски указује на потребу и обавезу да општина/град пружа помоћ месним заједницама у обављању стручних административних, финансијских, материјалних и техничких послова.

Уз члан 31.

Предложеним допунама побољшава се положај странака у поступку, с обзиром на то да је орган јединице локалне самоуправе, који води поступак, дужан да по службеној дужности врши увид, прибавља и обрађује податке или документа из евиденција, односно регистара које у складу са посебним прописима воде државни органи, органи територијалне аутономије, јединица локалне самоуправе и други имаоци јавних овлашћења.

Уз чл. 32. и 38.

Изменама одредаба члана 83. став 2. и члана 98. став 11. Закона, врши се усклађивање са одредбама Закона о уређењу судова, у делу који се односи на нову организацију судова.

У члану 98, у делу којим је регулисано питање оснивања савета за међунационалне односе, предвиђено је да за члана савета за међунационалне односе не може бити изабран одборник у скупштини јединице локалне самоуправе. Исто тако, предлаже се допуна важеће регулативе у вези са саставом савета за међунационалне односе, у делу који се односи на представнике српског народа у савету (предлагање) као и сам рад савета (подношење извештаја скупштини о раду).

Уз члан 33.

Наведеним решењем врши се техничка исправка.

Уз члан 34.

Предложеним допунама ближе се разрађују облици међуопштинске сарадње у циљу стварања услова за бржи економски развој општина и рационалнијег или стручнијег обављања појединих послова из изворних надлежности општине или града. Заједничко обављање комуналних делатности се вршу у складу са законом који уређује ову област.

Уз члан 35.

Изменама и допунама у новом члану (88а, 88б, 88в и 88г и 88д) утврђени су обавезни елементи споразума о сарадњи који обезбеђују стабилност у обављању тих послова и правну сигурност.

Поред тога, уводи се и обавезна евиденција о претходно закљученим споразумима о међуопштинској сарадњи.

Предвиђени споразум о сарадњи би обухватао заједничко обављање изворних али и поверених послова у складу са Законом о државној управи и уредбом Владе која регулише услове и начин обављања поверених послова. Евиденција о споразумима о сарадњи је значајна, како за изворне послове у којима су јединице локалне самоуправе самосталне у закључивању ових споразума, без претходне сагласности државних органа, тако и за обављање поверених послова, како би се на јасан начин обезбедила документација о спровођењу претходно дате сагласности органа државне управе.

У циљу решавања проблема до којих долази због немогућности појединих јединица локалне самоуправе, нарочито оних мањих, да обезбеде адекватне административне и друге капацитете неопходне за обављање неких од поверених послова, а који су такве природе да их је потребно обављати на нивоу јединица локалне самоуправе, предложеним решењем би се омогућило да две или више јединица локалне самоуправе иницирају оснивање заједничког органа или друго адекватно решење којим би се обезбедило несметано заједничко обављање послова. О иницијативи би се изјаснило министарство надлежно за локалну самоуправу и министарство у чију област спада одговорност за извршавање поверених послова. Сама реализација облика овакве сарадње би се одвијала у складу са посебном уредбом Владе којом би се ближе регулисао начин, односно начини, у оквиру којих је таква сарадња изводљива. Поред овакве сарадње на иницијативу јединица локалне самоуправе, такву би сарадњу требало омогућити и на предлог органа државне управе који врше надзор над обављањем поверених послова. Овај други начин иницирања сарадње би захтевао допуну Закона о државној управи, а основни циљ ових предлога је у стварању услова за потпуније извршавање закона у свим јединицама локалне самоуправе.

Предлаже се и уређивање питања избора и разрешења руководиоца заједничких органа, установа, предузећа или других организација као и питање остваривања права запослених у овим организационим облицима.

Финансирање рада ових организационих облика је заједничко и сразмерно од стране свих оснивача.

Предложеном допуном се отвара и могућност да једна јединица локалне самоуправе повери обављање послова из изворне надлежности другој јединици локалне самоуправе и да на име обављања тих послова финансира рад органа друге јединице локалне самоуправе сразмерно обиму тих послова.

Уређено је и питање престанка примене споразума о сарадњи на захтев једне јединице локалне самоуправе.

Уз члан 36.

Наведеном изменом проширује се законом утврђена надлежност скупштине јединице локалне самоуправе у оквиру које спада и додељивање звања „почасни грађанин“ особи од посебног значаја за општину. Такође, предвиђено је обавеза јединице локалне самоуправе на чијем подручју је у службеној употреби језик националне мањине, да у поступку промене назива улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места прибави и мишљење савета за међунационалне односе.

Уз члан 37.

Ова измена је урађена на основу указивања Заштитника грађана да је неопходно термилошки направити разлику у односу на остале заштитнике грађана у јединицама локалне самоуправе јер они нису исти орган нити постоји међусобан хијерархијски однос. Назив је предложен на основу предлога удружења локалних омбудсмана. Такође се предлаже да се експлицитно наведе да локални омбудсман своје послове обавља самостално и независно.

Уз члан 39.

Јединствени попис послова из члана 4. овог закона, министарство надлежно за локалну самоуправу успоставиће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Уз члан 41.

У оквиру прелазних и завршних одредаба је предвиђен рок од девет месеци за усклађивање статута и других општих аката јединица локалне самоуправе са овим Законом, што предстваља оптималан рок. Такође, предложено је да се предлози статута достављају министарству надлежном за локалну самоуправу, ради прибављања мишљења.

Уз члан 42.

Овим чланом се утврђује ступање на снагу закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.